

**פרוטוקול מישיבת המועצה המינהלית (11/2024)
שהתקיימה בתאריך 7.11.2024 במשרדי הבנק בתל אביב**

נוכחים מקרב חברי המועצה:	יהושע שמר, יו"ר המועצה המינהלית אנדרו אביר סגי איתן אמיר ירון, נגיד הבנק נעים נג'אר
נוכחים מקרב עובדי הבנק:	שולמית גרי, מנכ"לית הבנק שגיא פוגלר, לשכת המנכ"לית שי רוזנשטוק, המבקר הפנימי לירון רייזמן, עוזרת למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית טידה שמיר, היועצת המשפטית
נוכחים נוספים בנושא מס' 3:	יהונתן אתר, מנהל אגף תכנון וכלכלה (באמצעי תקשורת) רחל צימלס, מ"מ מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה (באמצעי תקשורת)
נוכחים נוספים בנושא מס' 4:	ליאור גסנר, מנהל היחידה לניהול סיכונים (באמצעי תקשורת)
נוכחים נוספים בנושא מס' 5:	מיכל שי, קצינת הציות

סדר היום:

1. עדכוני הנגיד והמנכ"לית
2. מעקב שנתי אחר ביצוע תכנית העבודה לשיפור אפקטיביות בבנק
3. מעקב חצי שנתי אחר תוכניות העבודה והתקציב לשנת 2024
4. דיווח על ניהול סיכונים - חצי שנתי
5. דיווח שנתי של קצינת הציות

הדיון:

נושא 1 בסדר היום: עדכוני הנגיד והמנכ"לית עדכוני הנגיד

תהליך אסטרטגי בבנק – הוקמו מספר צוותי עבודה לתכנון האסטרטגי ובהם: צוות מחקר ומדיניות; צוות משברים ואיומים אשר נועד לתת מענה, בין השאר, לבעיות תפעוליות אשר עלולות להפריע בהתנהלות העסקית השוטפת של בנק ישראל; צוות המשאב האנושי; צוות תהליכי עבודה וצוות תשתיות. הצוותים הגישו להנהלת הבנק תוכניות פעולה ולוחות זמנים להתקדמות בתכנון האסטרטגי והכוונה היא לגבש מסמך אסטרטגיה עד סוף פברואר 2025.

תוכניות עבודה – בשבוע שעבר התקיים חבר דיון (פאנל) שבמסגרתו הציגה כל הטיבה את תוכנית העבודה שלה לשנת 2025. הנגיד ציין כי בקרב עובדי הבנק שוררת אווירה של רצון לפעול ולקדם משימות, אבל הוא נאלץ להבהיר למנהלים הבכירים בחטיבות ובמחלקות כי בשנה הקרובה המשאבים יהיו מוגבלים יותר על רקע המצב הכלכלי והצורך לשמש דוגמה. הנגיד הביע תקווה כי אישור תוכניות העבודה והתקציב של הבנק יהיה בלוח זמנים מיטבי.

סקר ארגוני – נערך לאחרונה בקרב עובדי הבנק שכ-75% מהם השתתפו בו באופן אנונימי. שלשום הציגו המנכ"לית ועורכי הסקר (מחברה חיצונית) את התוצאות ל-130 מנהלים בבנק. ככלל, התוצאות הצביעו על מידה גבוהה של מחוברות, של גאווה לעבוד בבנק, ושל תפיסת התפקיד כבעל משמעות גבוהה. עם זאת, הסקר מצביע גם על נקודות לשיפור כגון: תשתיות, אופק קריירה, ומחוברות להנהלה הבכירה.

הנגיד אמר שברור כי חלק מתשובות העובדים הן אובייקטיביות ואחרות הן סובייקטיביות בהיעדר מידע מלא על כל הפעילות שמתבצעת בבנק. הוא ציין כי ביצוע הסקר משקף בגרות אירגונית וכי מטרת הסקר היא להפיק לקחים ולהשתפר. לקחים אלו יובאו לידי ביטוי גם במסגרת התוכנית האסטרטגית.

חברי המועצה המינהלית בירכו על היוזמה לערוך את הסקר.

נוהלי עבודה – הנגיד דיווח כי לאחר שהמועצה אישרה את המתווה לאישור נוהלי עבודה בבנק, יתקיים ב-12 בנובמבר דיון בראשותו בסטאטוס נוהלי העבודה. בישיבה הבאה של המועצה הוא ידווח למועצה על תוצאות הדיון ועל סט הנוהלים שאת הטיפול בו הוחלט לקדם במהלך הרבעון הקרוב.

עדכוני המנכ"לית

סקר ארגוני – המנכ"לית ציינה כי הסקר הקודם נערך בשנת 2019 ומאז התחוללו אירועים משמעותיים ובהם: מגפת הקורונה, ההצעות לשינויים חוקתיים בישראל והמלחמה. גם בתוך הבנק חלו שינויים בהנהלה, בוועד העובדים ובאוכלוסיית העובדים. המנכ"לית אמרה כי תוצאות הסקר ישמשו את הנהלת הבנק לתהליך של שיפור שיימשך על פני זמן. המנכ"לית הוסיפה כי מטרת הכנס שנערך בעקבות הסקר, שבו נטלו חלק כ-130 מנהלים בכל רמות הניהול בבנק, היה לחשוף את המנהלים לתוצאות ולקיים דיונים, במסגרת שולחנות עגולים, בתובנות שאפשר להפיק מהתוצאות.

תקציב הבנק – המנכ"לית דיווחה שהנהלת הבנק דחתה לא מעט בקשות לפרויקטים. לדבריה, נראה כי ישנה התכנסות למסגרת תקציב לשנת 2025. למרות עלייה במשימות לא יאושרו בתקציב 2025, ככלל, תוספות לתקנים. מנהלי החטיבות

התבקשו להציג השנה, במסגרת התהליך לאישור התקציב, שקף המציג התייעלות בין אם בתקציב ובין אם בתהליכי עבודה אשר יביאו לחיסכון כספי, למשל ויתור על משימות חשובות פחות לטובת משימות חשובות יותר.

חבר מועצה שאל אם תוצאות הסקר יוצגו למועצה המינהלית.

מנכ"לית הבנק השיבה כי לאחר אישור תקציב הבנק יוצגו התוצאות למועצה, בדיון שיוקדש לכך, על ידי נציג מהחברה שערכה את הסקר.

המערכת לשיתוף בנתוני אשראי לעסקים – מנכ"לית הבנק ציינה כי במהלך הרביע הראשון של 2025 צפוי להסתיים הליך אפיון הדרישות העסקיות (BRD - Business Requirement Documents) ואז אפשר יהיה להעריך טוב יותר את המשמעויות התקציביות של הפרויקט ולהביא אותו לאישור ההנהלה.

אירוע בטיחות – המנכ"לית דיווחה כי עובדת החליקה בגרם מדרגות באחת הכניסות לבנק ונחבלה בגבה. על גבי המדרגות נפרסו פסים נגד החליקה ונתלו שלטים ליד גרמי המדרגות, כי יש להיעזר במעקות הבטיחות.

בדיקות רפואיות שנתיות – המנכ"לית דיווחה כי ההסכם הקיבוצי בבנק קובע כי עובדים יהיו זכאים לבדיקות רפואיות שנתיות במימון הבנק עד גובה מסוים. לנוכח התייקרות הבדיקות בכמה מאות ש"ח לנבדק, והתנגדות הממונה על השכר במשרד האוצר להגדיל את השתתפות הבנק, אי אפשר היה לחדש את ההתקשרות עם הגופים שסיפקו לעובדים את השירות.

חבר המועצה אמר שמדובר בשירות בעל חשיבות גבוהה הן לעובד והן לבנק, מפני שהבדיקות עשויות לגלות ולמנוע התפתחות של בעיות רפואיות אשר עלולות לפגוע, בין השאר, בשלומם הטוב של העובדים וברציפות התפקודית.

אירועי 70 שנה לבנק ישראל – נגיד הבנק אמר שלנוכח ההתפתחויות הגיאו-פוליטיות חלו גם שינויים בתוכניות של אירועי 70 השנה. כעת נראה כי יתקיים כנס צנוע לעובדי הבנק, שאליו יוזמנו חברי המועצה המינהלית והוועדה המוניתרית מקרב הציבור.

חבר מועצה הציע לשקול להוסיף למשך שנה לסמליל (לוגו) של הבנק את הספרות 70 כדי לציין את האירוע.

מבנה הבנק ברחוב לילינבלום בתל-אביב – המנכ"לית דיווחה כי חוות הדעת בנוגע לגיל האפקטיבי של הבניין, מתעכבת בגלל המלחמה. חוות הדעת דרושה כדי לקבוע אם וכיצד אפשר לחזק את הבניין כנגד רעידת אדמה.

פרויקט חיזוק אבנים בבניין 1 (המבנה המרכזי בירושלים) – חבר מועצה העיר כי לאחר שנשלחו המסמכים שהוכנו לקראת הישיבה בנושא ובעקבות בקשתו, סוכם להפריד את פרויקט חיזוק האבנים מהפרויקט של כלל עבודות השיפוץ המתוכננות בבניין 3 ובבניין 1, שבמסגרתו יתווספו עמדות עבודה.

נושא 2 בסדר היום: מעקב שנתי אחר ביצוע תכנית העבודה לשיפור אפקטיביות בבנק

מנכ"לית הבנק אמרה שלהתייעלות בבנק ישראל, כמו בגופים אחרים, יכולים להיות סוגים שונים. למשל התייעלות תקציבית כדוגמת תוכנית העומק בפיקוח על הבנקים, אשר קיבלה את השם "הפיקוח לאן", שבאמצעותה נחסכו כ-4 מיליוני שקלים.

חבר מועצה שאל מה הצפי לגבי ניצול התקציב של הבנק לשנת 2024.

מנכ"לית הבנק השיבה כי לא כל התקציב ינוצל והגורם העיקרי לכך היא המלחמה. לדבריה, אי-הניצול יתבטא באופן חריג בתקציב השכר ואפילו באופן משמעותי למדי. זאת לנוכח הגיוס הנרחב לשירות מילואים בקרב עובדי הבנק ותקבולים שהגיעו מביטוח לאומי.

המנכ"לית תיארה היבטים נוספים של ייעול תהליכי העבודה.

חבר מועצה שאל אם אפשר להעריך את החיסכון הכספי של תהליכים שכאלה.

המנכ"לית השיבה כי הערכה שכזו היא קשה, בוודאי שבטווח הקצר.

המנכ"לית עברה לסקור משימות התייעלות לשנת 2024 ואת סטטוס הביצוע שלהן.

היא ציינה כי שלב התכנון של המשרדים בחלק העילי בבניין 3 הסתיים וכעת ממתנימים לקבלת היתרים. להערכתה, העבודות לא יחלו במהלך הרבעון הראשון של 2025.

חבר מועצה שאל אם אין דחיפות לעבודות החיזוק של בניין 3.

מנכ"לית הבנק השיבה בשלילה והוסיפה כי אין סכנה לבניין, במצבו הנוכחי, סכנה יכולה להיווצר בעת רעידת אדמה ושני

קונסטרוקטורים גם חיוו דעתם כי רעידת אדמה יכולה אשר תגרום נזק לבניין עלולה לגרום גם נזק עקיף לבניין מספר 1.

מנכ"לית הבנק ציינה כי המהלך של איחוד הדואר עם הצילום בזיעור יבוצע ב-2025. לדבריה, הסתיימה הסבת חדר הדיונים בבניין הבנק ברחוב לילינבלום בתל-אביב למשרדים והם משמשים את המערכת לשיתוף בנתוני האשראי העסקי.

המנכ"לית ציינה כי לפי שעה הוחלט להקפיא את הקמת המשרדים ב"חלבייה", מפני שהמשרדים המתוכננים להיבנות בבניין 3 יספקו את צורכי הבנק בשנתיים-שלוש הקרובות לפחות. במקביל, הבנק מתקדם בתכנון תוכנית-אב להקמת משרדים חדשים במבני הבנק וזו מצויה בשלב מתקדם ומגובש, ואפשר יהיה להציג בקרוב מצגת של התוכנית בפני המועצה.

המנכ"לית דיווחה על חיסכון של 1.4 תקנים ביחידת הביטחון, אלא שהחיסכון יבוא לידי ביטוי רק בתום המלחמה מפני שצריך היה לגייס מאבטחים בתקן זמני, אשר החליפו את אלה שגוייסו. חיסכון של תקן נוסף יהיה במהלך 2025 באגף הלוגיסטיקה בזכות מערכת "מכתב בקליק".

המנכ"לית דיווחה כי הסתיים המיכון המלא של תהליך האישור לגמול ההשתלמות וכן מיכון של תהליך קליטת נתונים בחטיבה למידע וסטטיסטיקה, אשר החליף 42 תהליכים ידניים של קליטת סדרות.

חבר מועצה אמר שבנוסף לחיסכון בשעות עבודה נמנעות גם טעויות בקליטת הנתונים.

המנכ"לית דיווחה כי במסגרת פרויקט יישום תקן ISO20022 של מערכת זה"ב (זיכויים והעברות בזמן אמת) אופיינה והוקמה ואף הוטמעה חלקית מערכת לבדיקות קבלה בפרויקטים רלוונטיים למערכת זה"ב. תהליך האוטומציה המלאה של הבדיקות ייקח עוד זמן.

המנכ"לית דיווחה כי התקשרות עם ספקים אחרים לחלקי חילוף למכונות לספירת הכסף חסכה לבנק כמה מאות אלפי ש"ח.

נושא 3 בסדר היום: מעקב חצי שנתי אחר תוכניות העבודה והתקציב לשנת 2024

מ"מ מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה אמרה שלנוכח הגיוס הנרחב למדי למילואים מקרב עובדי הבנק, היקף התקבולים המתקבלים מהביטוח הלאומי התקבולים הוא גדול והדבר בא לידי ביטוי גם בתת-ניצול של סעיף השכר בתקציב. לנוכח משקלו של סעיף השכר בתקציב זהו הגורם העיקרי לתת-ניצול התקציב השנה. עם זאת, הצפי הוא כי בסוף השנה יעמוד שיעור הביצוע בסך התקציב של הבנק על 90%.

חבר מועצה שאל את מ"מ מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה אם היא יכולה להצביע על פרויקט או משימה בעלי משמעות קריטית אשר ביצועם התעכב בגלל נסיבות אובייקטיביות הקשורות למלחמה ולגיוס עובדים למילואים.

מ"מ מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה כי הפרויקט של התאמת מערכות לתקן ISO בחטיבת השווקים נדחה במקצת בשל דחיית סיום פרויקט "מערכת לניהול יתרות מטבע חוץ". היא הוסיפה כי הפרויקט בחטיבת השווקים אמור להסתיים עד נובמבר 2025, כדי לעמוד בדרישות ה-SWIFT (הסדרי סליקה בין-לאומיים). דוגמה אחרת היא הפרויקט להקמת מערכת חדשה להלוואות בבנק ישראל.

מנכ"לית הבנק הבהירה כי הדוגמה השנייה היא דוגמה לפרויקט שהוא אומנם חשוב אבל לא קריטי.

חבר מועצה שאל אם הפער בביצוע התקציב של הדפסת הכסף אמור להיסגר עד סוף השנה ומ"מ מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה העריכה שכך יהיה.

נושא 4 בסדר היום: דיווח על ניהול סיכונים - חצי שנתי

מנהל היחידה לניהול סיכונים הודה לצוות העובדים שלו אשר סייע בהכנת הדוח. הוא אמר שעיקר עבודת היחידה בתקופה שאליה מתייחס הדיווח הייתה לעדכן את סקר הסיכונים. לדבריו, ממועד סיום הסקר המקורי ועד לסוף המחצית הראשונה של 2024 בוצעה תוכנית הפחתה שבמסגרתה ירד מספר הסיכונים בסיכון גבוה מ-53 ל-26. עיקר הירידה הייתה בחטיבת השווקים. לעומת זאת, נוספו באותה תקופה 3 סיכונים בעלי דירוג בינוני, שאחד מהם בחטיבת השווקים. מנהל היחידה ציין כי כעת נערכות השלמות של סקר סיכונים בנושא מערכות תשלומים וסליקה וסקר סיכונים בנושא הקרן לאזרחי ישראל מצוי בשלבי אישור בחטיבת השווקים. מנהל היחידה ציין כי לעבודת היחידה יש קשר לעבודת ועדת הביקורת של הקרן, אשר מבקשת מידע על סיכונים ואירועי כשל, והתקיים דיון אצל הנגיד בעניין ממשקי העבודה. מנהל היחידה הוסיף כי לדעתו על הבנק לנהל בקרות מפצות גם לסיכונים שאין לו שליטה מלאה עליהם. כדוגמה לסיכון כזה הוא ציין את מערכת מושל"ך (מושכי שיקים ללא כיסוי) אשר הבנק החליט לשפר אותה והשקיע בכך לא מעט, אף על פי שלדבריו כבר לא מעט שנים מדובר על ביטול חוק מושכי שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981. מנהל היחידה אמר שישנם רק סיכונים ספורים שהפחתתם אינה בשליטה מלאה של בנק ישראל, למשל כאלה שדורשים שינוי חקיקה. לדבריו, בנק ישראל עושה כמיטב יכולתו להפחית סיכונים אלה בעזרת בקרות מפצות.

חבר מועצה אמר שבפני המועצה צריך להדגיש את הסיכונים הגבוהים שלבנק יש שליטה מלאה עליהם וכיצד הם מטופלים.

מנהל היחידה לניהול סיכונים שב ואמר כי הרוב הגדול של הסיכונים הגבוהים הם כאלה שלבנק יש שליטה מלאה על היכולת להפחית אותם.¹

מנהל היחידה התייחס לדיווחים על אירועי כשל בבנק ואמר כי, ככלל, יחידות הבנק נדרשות להכין דוח בעקבות אירועי כשל בתוך חודש. לדבריו, חלק מהיחידות בבנק לא עומדות בדרישה. הוא הציג דיאגרמה של שתי סדרות עתיות: האחת דיווחי הכשל והשנייה דיווחי הכמעט-כשל + תקלות, ברמה המצרפית בבנק. לאורך השנים חלה ירידה בשיעור אירועי הכשל בסך הדיווחים ומנגד עלייה מקבילה בשיעור אירועי הכמעט-כשל והתקלות, כמעין תנועת מספריים של שתי הסדרות.

חבר מועצה אמר כי הוא מצפה לתמונה דומה בדיווחים של כל חטיבה ואם זו לא תמצא צריך יהיה לברר עם החטיבה את הסיבה לכך. הוא הציג שבמסגרת הדיווח הבא יציג מנהל היחידה את המגמות שהתפתחו בדיווחים של החטיבות השונות, בדגש על אירועי כמעט-כשל.

חבר מועצה אחר אמר שיש חטיבות שחשופות יותר לסיכונים תפעוליים ולכן היקף הדיווחים שלהן על אירועי כמעט-כשל יעלה על זה של חטיבות אחרות שמאופי פעילותן חשופות פחות לסיכונים כאלה. לכן, כדי שאפשר יהיה להשוות בין החטיבות צריך ל"נרמל" את הנתונים לרמה א-פריורית כלשהי.

חבר מועצה שלישי שאל את מנהל היחידה אם, ככלל, הוא מרוצה מרמת התחקירים בעקבות אירועי כשל וכמעט-כשל ומיישום הלקחים ומהמהירות שבה הם מתבצעים.

מנהל היחידה לניהול סיכונים השיב כי קיים שוני בין החטיבות. לדוגמה יש חטיבה שאירועי הכשל וכמעט-כשל שלה אומנם אינם קריטיים לפעילות הליבה של הבנק אבל היא נוגעת בנושאים בעלי רגישות גבוהה. הדיווחים של החטיבה על האירועים מתעכבים יתר על המידה והדבר מקשה על יישום הלקחים מאותם אירועים. לאחר דיונים עם מנהל החטיבה אומנם חל שיפור מה, אבל ייתכן שגם רגישות הנושאים היא שגורמת לעיכוב בדיווח.

חבר מועצה אמר שלדעתו דיווח ראשוני על אירוע צריך להימסר ליחידה לניהול סיכונים בתוך 24 שעות והדוח המלא הכולל את תחקיר האירוע צריך להימסר לה בתוך שבועיים. הוא אמר כי צריך לקבוע את הדבר בנוהל ולהפוך זאת להרגל.

מנהל היחידה לניהול סיכונים אמר שככלל הדיווח הראשוני לגבי אירוע נמסר ליחידה בתוך 24 שעות ועל פי הנוהל הקיים צריך להגיש את התחקיר המלא על האירוע בתוך חודש. אלא שבמחצית הראשונה של 2024 נמסרו תחקירים מלאים בתוך פרק זמן זה רק עבור 58% מהאירועים.

חבר המועצה הקודם אמר שאסור ליחידה להסכים עם חריגה מלוח הזמנים שנקבע וצריך לקבוע כי כל חריגה צריכה לקבל אישור מראש, בבקשה מנומקת, ממנהל היחידה או ממנכ"לית הבנק.

¹ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לביטחון הבנק.

חבר מועצה אחר אמר כי הוא מתרשם שבבנק קיימת תרבות חיובית של דיווח על אירועי כשל וכמעט-כשל, אלא שצריך למצוא דרכים לסגור את הפערים שבין מועד הדיווח הראשוני לבין מסירת התחקיר המלא של האירוע וגם לעקוב אחר יישום המסקנות והלקחים.

2.

נושא 5 בסדר היום: דיווח שנתי של קצינת הציות

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית אמרה כי הדיון מתקיים בהתאם להחלטה שקיבלה המועצה ב-29 בינואר 2024: "המועצה מבקשת לקבל אחת לשנה דיווח על תוכנית העבודה בתחום הציות וביצועה ועל אירועי הציות". הישיבה תתמקד בתוכנית העבודה לביצוע ב-2025, מפני שאין עדיין דיווחים מסודרים על אירועים בתחום הציות.

חבר מועצה שאל מדוע אין דיווחים מסודרים על אירועים בתחום הציות.

קצינת הציות השיבה כי כבר עם כניסתה לתפקיד היא פעלה למיסוד דיווח על הפרות ציות. היא חשבה שנכון יהיה לשלב את הדיווח על הפרות ציות כחלק מהנהל הקיים של דיווח על אירועי כשל, מפני שאירוע ציות הוא למעשה אירוע כשל. לאור זאת, היא העבירה הצעה לתיקון נוהל אירועי כשל על מנת לחדד את ההתייחסות גם להפרות ציות. בשל סיבות כאלה ואחרות הנושא לא התקדם. אי לכך, ובהתאם להחלטת הנהלה היא כתבה טיוטה של נוהל ייעודי לדיווח על הפרות ציות, שעדיין לא אושר על ידי הגורמים המוסמכים.

חבר מועצה ביקש דוגמה לאירוע של הפרת ציות בבנק.

קצינת הציות השיבה כי דוגמה לאירוע כזה הוא אי-פרסום, מסיבה כזו או אחרת, של סיכום דיון והחלטות של הוועדה המוניתרית בתוך שבועיים ממועד הדיון, כפי שקובע חוק בנק ישראל, התש"ע-2010.

חבר מועצה שאל מדוע האירוע בדוגמה אינו אירוע כשל.

קצינת הציות השיבה כי אכן מדובר באירוע כשל שכן סיכון הציות הוא חלק ממפת הסיכונים של הבנק והדיווח על כשלים מתואם עם מפת הסיכונים. היא הסבירה שאירועי ציות מתייחסים להפרת הוראות הציות המוגדרות כהוראות דין או נהלים ארגוניים המעגנים הוראות דין ורגולציה וכן הפרת כללי אתיקה, כמו כללי השקעות וניגודי עניינים.

חבר מועצה הקריא את הגדרת התפקיד של קצינת הציות מהערך של קצינת ציות בויקיפדיה.

חבר מועצה אחר העיר שעל פי הכתוב, התפקיד של קצינת הציות הוא בעיקר בארגונים שפעילותם נתונה לרגולציה נרחבת, ולדעתו בנק ישראל לא מוגדר ככזה.

² הוחלט לא לפרסם - נושא העלול/ שגילוי עלול למנוע מהבנק את ביצוע תפקידו.

קצינת הציות אמרה שאומנם בנק ישראל לא מוגדר כגוף מפוקח אבל לדוגמא, חוק איסור הלבנת הון חל עליו ולכן עליו לנקוט בצעדים סבירים כדי לעמוד בהוראות החוק. היא הסבירה שעל בנק ישראל לוודא שהחשבונות המתנהלים אצלו עבור גופים אחרים אינם מנוצלים להלבנת הון.

היועצת המשפטית אמרה שפונקציית הציות בבנק ישראל הוקמה מלכתחילה לצורך איסור הלבנת הון ולאחר שהוקמה ניסו לצקת בה עוד תוכן.

מנכ"לית הבנק אמרה שבדיקה העלתה כי בבנקים מרכזיים הדומים לבנק ישראל קיימת פונקציית ציות אשר עוסקת לבד מנושא הלבנת הון ומימון טרור גם באתיקה ולקצין הציות יש סמכויות בעניין. יש בנקים מרכזיים שבהם קצין הציות מטפל בנושא הגנת הפרטיות – בבנק ישראל יש ממונה על הגנת הפרטיות. תכולות התפקיד משתנות בין בנקים מרכזיים.

קצינת הציות נתנה דוגמה לאחת מהפעילויות השוטפות שלה: בדיקת נאותות בתהליך החלפת שטרות פגומים במחלקת המטבע הכוללות זיהוי, תשאול ותיעוד.

חבר מועצה שאל מדוע בנק ישראל לא מפנה את הפונים לבנקים המסחריים.

קצינת הציות השיבה שבנק ישראל מספק את השרות בהתאם לצו שהוציא נגיד הבנק ושלא כמו בנק מסחרי הוא לא גובה עמלה עבור הפעולה.

קצינת הציות הוסיפה כי היא גם אחראית בבנק ישראל על הטמעת נוהל כללי השקעות, נושא שהוא בעל חשיבות רבה בבנקים מרכזיים, ומטרתו, בין היתר, הימנעות מניגודי עניינים ושימוש במידע פנים בהשקעות הפרטיות של עובדים. היא אחראית על הנוהל ועל הלומדה הייעודית שמטרתה להשריש את המודעות לנושא.

חבר מועצה הציע שקצינת הציות תציג אירועים חריגים במסגרת הדיון על תוכנית העבודה שלה כאשר זו תידון במסגרת הדיונים בתוכניות העבודה של הבנק לשנת 2025.

קצינת הציות הדגישה את הצורך בנוהל עבודה מסודר לדיווח על הפרות ציות אשר יגדיר, בין היתר, מי נדרש לדווח ובאיזה אופן והוא יכול גם את אופן הדיווח למועצה המינהלית. כיום, המקור העיקרי להפרות ציות המרוכזות אצלה הוא דוחות ביקורת רלוונטיים העוברים לעיונה, ולא נכון שהתהליך יסתמך רק על מקור זה. כמו כן דוחות הביקורת עצמם נידונים בוועדת הביקורת ומדווחים למועצה כך שאין ערך מוסף לדיווח מצידה על אותן הפרות.

חבר המועצה הקודם ביקש מקצינת הציות לדווח למועצה על פי הבנתה את תפיסת התפקיד שלה וללא קשר לנושאים הקשורים לעבודתה העולים בדוחות ביקורת. לדעתו, על קצינת הציות למפות, ביחד עם הנהלת הבנק רשימה, על פי מדרג חשיבות, של הוראות והנחיות בתחום פעילותה, שעליהם יש לפקח כי אינן מופרות, ולהציגן לאישור המועצה במסגרת תוכניות העבודה שלה.

³ הוחלט לא לפרסם – מקרים בהם נדון עניינו של יחיד.

היועצת המשפטית אמרה שההגדרה הרחבה של קצין ציות, שלהערכתה תואמת גם את תפיסתה של קצינת הציות של הבנק, היא לפקח על הציות לחוק, לנהלים הפנימיים של הבנק ולאתיקה.⁴ כבר 5 שנים שבבנק מתלבטים בשאלת גבולות הגזרה של פונקציית הציות אל מול היחידה לניהול סיכונים, הביקורת הפנימית והמחלקה המשפטית. לכן גם קשה לסיים את נוהל העבודה של פונקציית הציות שקצינת הציות טורחת עליו זמן רב מאוד. היועצת המשפטית אמרה שהואיל ואי-ציות הוא כל הפרה של חוק או של נוהל עבודה אי-אפשר להטיל על עובדי הבנק את החובה לדווח על כל הפרה שכזאת.

במענה לשאלתו של חבר מועצה, קצינת הציות השיבה כי נעשה מיפוי של הוראות הציות (הוראות דין ורגולציה) החלות על הבנק והן חולקולתחומים עיקריים: איסור הלבנת הון, הגנה על הפרטיות, מגזר ציבורי, בטיחות וביטחון וכיו"ב. בבנק הוחלט ופועלים להגדיר אחראי לכל תחום או הוראה. על אחראי התחום יהיה לעקוב אחר העדכונים להוראות הציות שבתחום אחריותו ולוודא כי הן מוטמעות. בבנק כבר קיים, לדוגמה, ממונה על הגנת הפרטיות אבל צריך להגדיר את האחריות לכל תחום או הוראה בצורה פורמלית.

חבר המועצה הקודם הציע שהמועצה תשמע הרצאה של כשעה, במסגרת ישיבה של המועצה, ממומחה בר-סמכא על מקומה של פונקציית הציות בארגון לצד הביקורת הפנימית, ניהול הסיכונים והייעוץ המשפטי. ההרצאה תכלול גם הגדרה של מושגים והסברים על המהות של פונקציית הציות.

נגיד הבנק אמר שמנכ"לית הבנק עוסקת גם בימים אלה בבניית התפקיד של קצינת הציות בבנק. הוא הסביר כי בנק ישראל כבנק מרכזי הוא גוף ייחודי וייתכן כי צריך יהיה יועץ חיצוני אשר יוכל להבהיר את ממשקי העבודה וגבולות הגזרה של ארבעת הגופים הפועלים בתוכו שעבודתם שלובה זה בזה: המחלקה המשפטית, הביקורת הפנימית, היחידה לניהול סיכונים ופונקציית הציות. הוא ציין כי קצינת הציות עושה עבודה חשובה בתחום הלבנת ההון שעלול לחשוף את הבנק לסיכון מוניטין.

5.

חבר המועצה הודה לקצינת הציות ואמר שהמועצה מעריכה מאוד את עבודתה. הוא הדגיש את העובדה שהיא ממלאת לבדה את כל המשימות של פונקציית הציות בבנק, שלא כמו בגופים אחרים שבהם הפונקציה מונה מספר עובדים לפחות.

⁴ הוחלט לא לפרסם – מקרים בהם נדון עניינו של יחיד.

⁵ הוחלט לא לפרסם - נושא הקשור לביטחון הבנק, ביטחון המדינה או יחסי החוץ.